

**Základní škola Vimperk,
Smetanova 405, okres Prachatice**

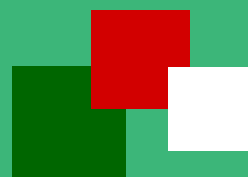
ŠVP pro školní družinu

Adresa:

**Základní škola
Smetanova 405
38501 Vimperk**

IČ: 47259477

www.zsvimperk.cz

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o zařízení.....	3
1.3	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika zařízení.....	4
2.1	Poslání, vize a východiska	4
2.2	Personální podmínky	4
2.3	Materiální podmínky.....	4
2.4	Ekonomické podmínky.....	4
2.5	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Cíle vzdělávání.....	6
3.2	Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání	9
3.3	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	10
3.5	Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	10
4	Obsah vzdělávání	12

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP:

Školní družina,

ZŠ Vimperk, Smetanova 405, okres Prachatice

1.2 Údaje o zařízení

Název zařízení: Základní škola Vimperk, Smetanova 405, okres Prachatice

Adresa zařízení: Smetanova 405, Vimperk, 38501

Jméno ředitele školy: Mgr. Vladan Pokorný

Jméno vedoucího vychovatele: Pavlína Tetourová

Kontakty: e-mail: vladan.pokorny@zsvimperk.cz, web: www.zsvimperk.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Kateřina Zlochová

1.3 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2022

.....
ředitel školy

Mgr. Vladan Pokorný

.....
Razítko školy

2 Charakteristika zařízení

2.1 Poslání, vize a východiska

Poslání zařízení:

ŠD je důležitý výchovný partner rodiny a školy, plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání žáků, pomáhá žákům překonávat jejich handicap, má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů, rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

Vize:

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

2.2 Personální podmínky

Kvalifikovanost pedagogického sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. V zařízení působí počet pedagogů v závislosti na odpovídajícím počtu oddělení, což je maximálně 5.

2.3 Materiální podmínky

Zařízení má v regionu jen jednu pobočku.

Vybavení zařízení a jeho podmínky:

Školní družina je rozdělena maximálně na 5 oddělení. Všechna oddělení ŠD jsou účelně vybavena nábytkem, v každém jsou hrací kouty s kobercem. Družiny mají dostatečné materiální vybavení pro výtvarnou a pracovní činnost, pro námětové hry a stolní hry, pro činnost odpočinkovou. Pro sportovní zájmovou činnost využívají účastníci školní hřiště a tělocvičny, pro pobyt v přírodě pak školní zahradu a prostory v areálu školy.

2.4 Ekonomické podmínky

Informace k úplatě:

Na základě vnitřního řádu školní družiny se zákonným zástupcům žáka stanovuje povinnost platit měsíční příspěvek na ŠD za každého účastníka ve výši 200,- Kč za měsíc.

Zdroje financování:

statní rozpočet

příspěvky zřizovatele na provoz

vlastní příjmy

2.5 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

1. režim účastníků v ŠD – střídání činností, relaxace, aktivní pohyb
2. pitný režim – čaj zajištěný školní jídelnou
3. zdravé prostředí družiny – podle platných norem (vlastní vybavené prostory, světlo, teplo, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů, viz Vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb. v platném znění)
4. ochrana účastníků před úrazy
5. výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů (např. zpracování a zveřejnění provozních řádů tělocvičen), pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
6. dostupnost prostředků první pomoci, praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

Klidné prostředí a příznivé sociální klima – úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému. Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům. Spolupráce s rodiči. Věková přiměřenost a motivující hodnocení. Ochrana účastníků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Podpora uvědomění si vzájemné úcty a tolerance. Vytváření podmínek pro spoluúčast účastníků na životě školy a školní družiny.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle vzdělávání

Obecné cíle:

Školní družina musí být:

- místo pro zájmové využití účastníků
- místo pro regeneraci sil účastníků po vyučování
- místo pro rozvíjení tvořivosti
- místo pro posilování sebevědomí
- místo pro radost
- místo pro komunikaci vychovatelek a rodičů (poskytovat rodičům informace o činnosti ŠD, o připravovaných akcích, aj.)

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her). Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti).

Konkrétní cíle:

1. výchova ke zdravému životnímu stylu
2. posilování komunikačních dovedností
3. odpovědnost za své chování
4. ovládání negativních citových reakcí
5. poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
6. formování životních postojů
7. nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

2. Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

3. Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

4. Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

5. Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

6. Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, virtuální drogy, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus)
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

7. Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

Vzdělávací a výchovné oblasti - dle tematického celku *Člověk a jeho svět*

1. Místo, kde žijeme

- vztah ke své škole, městu, státu
- vycházky, výlety, poznatky z cest

2. Lidé kolem nás

- příbuzenské vztahy v rodině
- vztahy mezi žáky
- vztahy ke škole
- pravidla soužití
- chování lidí – pravidla slušného chování
- principy demokracie
- základní lidská práva a práva dítěte
- práva a povinnosti

3. Lidé a čas

- regionální pověsti a báje
- tradice, zvyky, odlišnost způsobů života
- návštěva kulturních institucí - muzeum, hvězdárna
- orientace v čase

4. Rozmanitost přírody:

- rozmanitost živé a neživé přírody
- ochrana přírody – praktické poznávání přírody
- proměny přírody, roční období
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- likvidace odpadů – třídění odpadů

5. Člověk a svět práce

- poznávání tradičních i netradičních materiálů
- základní dovednosti (stříhání, lepení apod.)

6. Člověk a jeho zdraví

- poznávání sama sebe
- péče o zdraví
- poučení o nemocech a zdravotní prevenci
- osobní hygiena
- poučení o úrazech
- umění ošetřit drobná poranění

7. Umění a kultura

- kultura chování, stolování, oblékání, cestování
- smysl pro estetično - pozitivní vnímání krásy okolního světa
- umění vyjádřit své pocity neverbálně - linie, tvary, barvy, gesta, mimika

3.2 Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání

Délka vzdělávání a charakteristika časového plánu:

- Primárně je ŠD určena žákům prvního stupně. Provozní doba 6:00 - 16:15.
- Od 6:00 do 7:40 probíhá ranní provoz spojených oddělení. Od 11:40 do 15:00 probíhá hlavní provoz jednotlivých oddělení. Od 15:00 do 16:00 probíhá odpolední provoz spojených oddělení.
- Z ranní družiny do vyučování jsou účastníci předáváni vychovatelkou třídní učitelce. Po skončení vyučování jsou účastníci ŠD předáni třídní učitelkou třídní vychovatelce.
- Hlavní výchovná činnost končí v jednotlivých odděleních v 15:00. Účastníci navštěvující v této době jiné zájmové útvary DDM apod., odchází v příslušný den ze ŠD.
- Dobu a způsob odchodu účastníka ze ŠD stanoví rodiče v přihlášce k zájmovému vzdělávání.
- Mimořádné uvolnění účastníka ze ŠD povoluje vychovatelka na základě písemné žádosti rodičů a při osobním vyzvednutí rodiči (případně ostatními osobami pověřenými rodiči a uvedenými v přihlášce k zájmovému vzdělávání).

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině

Při plánování a realizaci vzdělávání účastníků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se účastníci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto účastníků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého účastníka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Pokud se bude v „běžném“ oddělení školní družiny vzdělávat účastník s přiznaným podpůrným opatřením 2. až 5. stupně, je nutné organizovat zájmové vzdělávání v souladu s § 17 vyhlášky č. 27/2016 Sb. To znamená, že v oddělení se může vzdělávat zpravidla nejvýše 5 účastníků s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně, a to s přihlédnutím ke skladbě těchto podpůrných opatření a povaze speciálních vzdělávacích potřeb účastníků.

Pedagogové školní družiny jsou povinni při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých účastníků. Vybírat pro ně činnosti, ve kterých mohou uspět a zcela se vyrovnat svým vrstevníkům. Jsou informováni třídními učiteli (po dohodě s rodiči) o potřebách účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a podle toho plánují jednotlivé zájmové i vzdělávací činnosti ŠD.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání účastníků. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině. Připravuje jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybaví žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

3.5 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Podmínky pro přijímání uchazečů:

Školní družinu navštěvují především žáci I. stupně ZŠ. V odůvodněných případech může být do ŠD zařazen i žák II. stupně ZŠ.

Podmínkou docházky do ŠD je přihlášení účastníka rodiči (zákonnými zástupci) přihláškou k zájmovému vzdělávání, v níž je zejména uvedeno:

- jméno, příjmení, datum narození a zdravotní pojištění účastníka
- příchody a odchody do ŠD a na zájmové kroužky
- osoby, které jsou oprávněné účastníka vyzvedávat
- telefonické spojení na zákonné zástupce a další osoby jimi určené

Veškeré změny jsou rodiče povinni sdělovat písemně.

Zaplacení poplatku za školní družinu, jež je stanoven zřizovatelem, je nezbytnou nutností pro zařazení do zájmového vzdělávání. Datum splatnosti je vždy do 20. dne v příslušném měsíci. V případě, že nebude tato částka hrazena, může být ukončena docházka účastníka do ŠD.

Podmínky ukončování vzdělávání:

Vyloučení účastníka při porušení řádu ŠD. Ukončení docházky na žádost zákonných zástupců. V případě trvalého narušování výchovně vzdělávacích činností může být účastník ze školní družiny vyloučen. Ze školní družiny může být vyloučen i účastník, jehož rodiče opakovaně nevyzvedli účastníka do stanovené doby. Vyloučení účastníka projednává vychovatelka s ředitelem školy, s třídní učitelkou /učitelem/ a rodiči účastníka.

4 Obsah vzdělávání

Metody a formy vzdělávání

Naplnění požadavků dosahujeme konkrétními aktivitami specifickými pro školní družinu. Podmínkou je vlastní prožitek účastníků, propojování s reálnými životními situacemi a přesahem do běžného života.

Nejvhodnější jsou tedy metody prožitkové = učení se hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na jeho přímých zážitcích. Poskytujeme účastníkům dostatek prostoru pro jejich aktivitu a vlastní nápady.

Formy vzdělávání

Pravidelné činnosti - režim dne a jeho součásti (přechody, sebeobslužné činnosti, aj.)

- **Spontánní aktivity**
 - klidové činnosti po obědě (četba, vyprávění, kreslení)
 - spontánní hra účastníků a volba her dle vlastního výběru
 - využití relaxačních zón (na koberci, na zahradě aj.)
- **Odpočinkové činnosti**
 - klidová – rekreační činnost, kompenzace zátěže ze školního vyučování
 - stolní hry, kreslení, vybarvování, hry se stavebnicemi, četba časopisů, četba na pokračování
- **Zájmové činnosti** - umožňují účastníkům seberealizaci, popřípadě kompenzaci některých školních neúspěchů, mají určený čas na uskutečnění plánované náplně činnosti, též při pobytu venku
 - Společenskovední zájmová činnost: Poznávání vlastivědných zajímavostí – vycházky, využívání dětských časopisů, televizních pořadů, knih, výstava dětských kreseb, besedy s účastníky o významných výročích.
 - Estetickovýchovná činnost: Vedení účastníků k estetické úpravě tříd, vnímání a ocenění krásy kolem sebe. Podpora návyků k udržování čistoty při práci i sebe sama.
 - Sportovně zájmová činnost: Vedení účastníků k aktivní činnosti při sportování, k dodržování pravidel při hrách, kázni a vzájemného respektu. Upevňování znalosti dopravních značek a zásady správného chování jako účastníka silničního provozu.
 - Rukodělné činnosti: Předkládání vhodných pracovních motivů, motivace a aktivní přístup k práci, podpora tvořivosti, udržování pořádku při různých činnostech.
 - Přírodně zájmová činnost: Pozorování změn v přírodě, prohlubování znalostí květin, keřů, stromů, plodů. Motivace a vedení k ochraně přírody.
- **Příprava na vyučování** - didaktické hry, tematické vycházky, doplňovačky, rébusy, domalovánky, křížovky, hry s písmeny, číslicemi

Plán zájmového vzdělávání a činností

Plán je rozvržen do bloků provázející jednotlivá období školního roku.

Naše škola (družina)

Seznámení dětí s prostory školy a jejího okolí. Správné zacházení s majetkem a péče o vybavení školy a školní družiny. Poučení o BOZ ve školní družině. Bezpečná cesta do školy, prvky dopravní výchovy. Základní hygienické návyky při používání toalet, při stravování. Upevňování dovedností při stravování, kultura stravování.

Pobyt v přírodě, poznávání přírodnin a jejich sběr pro využití v ostatních činnostech. Rekreační pobyt na školním hřišti, stadionu – průlezk, pohybové, míčové a závodivé hry

Chutě a barvy podzimu

Sběr listí, využití přírodnin při výtvarných a rukodělných činnostech. Procházky do okolí škol, pozorování změn v přírodě. Poznávání ovoce podle chutí. Míčové a pohybové hry na školním hřišti.

Halloween

Beseda na téma Halloween, historie, vznik. Výrobky k tématu. Halloweenské zábavné odpoledne s tancem a soutěží.

Adventní čas

Beseda na téma advent, vánoční zvyky, zpívání koled, výroba dárek pro nejbližší, výroba vánočních přání a výrobků s vánoční tematikou, zdobení vánočního stromku, posezení u stromku, nadělování dárek.

Mikuláš - Čertovská diskotéka se soutěží, výroba postaviček čerta, Mikuláše a anděla, výroba masek.

Zima

Beseda na téma příroda v zimě - jak pomoci zvířátkům a ptákům přežít zimu. Druhy krmítek. Jehličnaté stromy a jejich využití. Výrobky se zimní tematikou.

Pobyty v přírodě - důležitost pobytu v přírodě i v zimním období, otužování, vhodné oblečení. Zimní sporty, bobování, stavění sněhuláků, spolupráce dětí v kolektivu.

Sportovní odpoledne v tělocvičně. Soutěže ve školní družině - celodružinové turnaje v kuželkách, ve hře Člověče, nezlob se. Přehlídka nejoblíbenějších hraček dětí.

Školákem nanečisto - návštěva mateřských škol ve školní družině, seznámení předškoláků se školní družinou, soutěže, hry. Výroba dárek k zápisu.

Karneval

Beseda o masopustu, karnevalu, vznik, význam, tradice. Výroba karnevalových masek, výrobky s danou tematikou. Karneval - soutěžní odpoledne v maskách. Diskotéka.

Valentýn

Soutěže družstev k dané tematice, výroba dárečků a přání.

Jaro

Změny v přírodě, druhy květin. Péče o pokojové květiny v pavilonu školní družiny. Pobyty v přírodě, hry na školním hřišti. Pozorování proměn počasí, probouzení přírody. Mláděta. Výrobky na dané téma.

Velikonoce

Beseda na dané téma, výrobky s velikonoční tematikou. Kraslice

Čarodějnice

Zábavné odpoledne Rej čarodějnic, výrobky na dané téma, výroba lampionů.

Den matek

Výroba přáníček a dárků pro maminky. Procvičování básniček a písniček na vystoupení pro maminky.

Den dětí

Sportovní den, MDD s DDM - ukázka prací dětí navštěvujících DDM, ukázka řemesel, zábavné odpoledne ve venkovním areálu školy. V případě pěkného počasí a časových možností výlet na Soumarský most, popřípadě jinam do přírody.

Celoroční aktivity

Individuální vypracovávání domácích úkolů po dohodě s rodiči, činnost zájmových kroužků, didaktické a logické hry zaměřené na procvičování paměti, logického myšlení a probraného učiva.